

8.04.2022

Viktor Orbans bittersøde sejr

Spørgsmålet er nu, om den ungarsk-polske alliance er endegyldigt under opbrud, og om Orbans sejr dermed ender med at være bittersød. Svaret kan allerede komme lørdag, når von Leyen besøger Warszawa.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

Denne kommentar blev bragt i Jyllands-Posten d. 8. april 2022

Vi er så tætte, vi kan stjæle heste sammen. Sådan beskrev Ungarns premierminister Viktor Orbán i 2016 sit forhold til Polens uofficielle leder, Jarosław Kaczyński. Og svaret fra polakken faldt prompte: Ja, og der er mange stalde. Særligt den, der står EU på.

Efter Vladimir Putins invasion af Ukraine er forholdet mellem de to politikere imidlertid kølnet. Før Orbáns valgsejr i søndags slog Kaczyński fast, at han ikke var glad for Orbáns tætte forbindelser til Putin. Polens præsident Duda gik skridtet videre og slog fast, at forholdet "vil blive meget dyrt for Ungarn". I stedet for at markere den årlige venskabsdag med Ungarn, vakte det opsigt, da han aflyste sit besøg til landet. Tilsvarende trak det overskrifter i Europa, da Tjekkiets og Polens forsvarsministre meldte afbud til et møde med deres ungarske kollega. "Vi er kede af, at Ungarn prioriterer russisk olie højere end ukrainsk blod", lød det fra den tjekkiske forsvarsminister.

Lysten til at "stjæle heste" med Ungarn steg næppe voldsomt i Warszawa, da den genvalgte Orbán i søndags holdt sin sejrstale. Få timer efter at de rædselsfulde billeder fra Butja var rullet over skærmene, udråbte han den ukrainske præsident Zelenskyi – og altså ikke Putin – som "modstander". Zelenskyi var ganske enkelt én af de modstandere, udover "bureaukraterne i Bruxelles", som han havde besejret i valgkampen. I en skarp tale på det seneste EU-topmøde havde Ukraines præsident decideret spurgt Orbán, om han støttede Putin eller Ukraine. At Orbáns betegnelse af Zelenskyi som modstander ikke var en enlig svale ses af, at hans udenrigsminister efter valget indkaldte den ukrainske ambassadør til samtale med følgende budskab: "Det er tid til, at ukrainske ledere holder op med at fornærme Ungarn og accepterer det ungarske folks vilje".

Efter Orbáns fjerde valgsejr i streg kan der ikke være tvivl om, at han står historisk stærkt på hjemmefronten. Lige så klart er det imidlertid, at de central- og østeuropæiske landes skepsis over for hans Putin-linje svækker ham. Dertil kommer, at han ikke længere kan regne med, at de tyske konservative kommer ham til undsætning, da de jo ikke længere sidder i regeringskontorerne i Berlin.

Første test på de nye europæiske magtforhold venter lige rundt om hjørnet. Tirsdag meddelte Kommissionsformand Ursula von der Leyen, at Kommissionen nu aktiverer den såkaldte retsstatsmekanisme over for Ungarn. Mekanismen indebærer, at Ungarn kan få tilbageholdt milliarder af euro fra EU's budget. Ifølge Kommissionen er der

nemlig en stor risiko for, at EU-midler, pga. den omfattende korruption i landet, kommer i de forkerte hænder. Hver gang Kommissionen og resten af EU tidligere har taget tilløb til at reagere over for Orban, har Ungarn kunnet regne med støtte fra især Polen. De to lande lagde også i fællesskab sag an ved EU-Domstolen, fordi de mente, at retsstatsmekanismen fra sommeren 2020 stred mod EU-traktaten.

Spørgsmålet er imidlertid, om den ungarsk-polske alliance nu er endegyldig under opbrud, og om Orbans sejr dermed ender med at være bittersød. Én del af svaret kan meget vel allerede komme lørdag, når von Leyen besøger Warszawa. Som bekendt er det ikke kun Ungarn, der har fået indefrosset midler fra EU's genopretningsfond. Det gælder også regeringen i Polen. Harmoniske toner mellem von der Leyen og et mere kompromissøgende Polen kan derfor være dårligt nyt for Orban. Med andre ord: Pludselig kan han stå alene over for "bureaukraterne fra Bruxelles". Med mindre da hans allierede i Frankrig, Marine Le Pen, efter weekenden kan gøre sig håb om at blive fransk præsident.